

GARANCIA

Jelentősen bővíthet a KKV hitelezés

A Raiffeisen Bank Zrt. Magyarország egyik legnagyobb hitelintézete. A mikro-, kis- és középvállalkozási szektor, illetve az agrárágazat finanszírozásában egyaránt kiemelkedő szerepet játszik. A bank dinamikusan növekvő hitelezési szerepvállalást célzott meg a szóban forgó területeken. Milyen lehetőségeket lát a bank a KKV-k és az agrárszektor finanszírozásában? Milyen banki szervezeti lépések, termékfejlesztés és hitelezési megoldások segítik e vállalkozói kör kiszolgálását? Hogyan kapcsolódhat ehhez a kedvezményes alapítványi kezességvállalás? Erről beszélgettünk Takáts Zsolttal, a Raiffeisen Bank Zrt. kereskedelem- és agrárfinanszírozási vezetőjével.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a Bank?

A Raiffeisen Bank International AG (RBI) Ausztria egyik legjelentősebb vállalati és befektetési banki szolgáltatója, egyben Közép- és Kelet-Európa egyik vezető kereskedelmi bankja. A szóban forgó térségben a legkiterjedtebb hálózattal rendelkezik, tizenöt országban van jelen. Az RBI bankcsoport első leánybankja a magyarországi Raiffeisen Bank Zrt. A hazai leánybank univerzális bankként működik, valamennyi ügyfélszegmens kiszolgálását alapcéljának tekinti. Így a lakossági, a mikro- és kisvállalkozói körbe tartozó, illetve a közepes méretű és a nagyvállalkozói partnerekkel egyaránt kapcsolatban állunk. A teljes banki termékpalettát (például számlavezetés, hitelezés, befektetési szolgáltatások stb.) kínáljuk ügyfeleinknek.

Mi a szerepe a KKV-szektornak a banki elképzelések megvalósításában?

A mikro-, kis és közepes vállalkozói kör (a KKV-szektor) a magyar nemzetgazdaság hangsúlyos területe.

A KKV-k az előttünk álló években egyre nagyobb szerepet fognak játszani a gazdasági fejlődésben. Ebbe a körbe - a kisebbek mellett - számos nagyobb cég is beletartozik. Részünkről folyamatosan vizsgáljuk a piacot, így tavaly összesen több változtatást is bevezettünk a vállalati ügyfélszolgálatban a szektor érdekében. Így szélesebb ügyfélkör számára lettek elérhetőek olyan banki termékek, illetve egyedi finanszírozási megoldások, amelyek korábban nem álltak rendelkezésükre. Ezzel az átszegmentálással az a célunk, hogy a kiszolgálás színvonalának emelésén túl, jelentős hitelvolumen bővülést érjünk el. A makrogazdasági folyamatok, a növekedésösztönző gazdaságpolitika, az uniós források bevonása a gazdasági növekedés irányába mutatnak, amely a vállalati hitelezés bővülésével jár. A bank forráshelyzete és a kamatkörnyezet kedvező, a vállalkozások (így a KKV-k) hitelképessége is erősödő. Mi is aktív szerepet szeretnénk játszani a bővülő finanszírozási igények kiszolgálása tekintetében. Ugyanakkor a kisebb méretű vállalkozásokról sem feledkezünk meg, például az alacsonyabb forgalmú cégek dedikált banki ügyfélreferenssel működhetnek együtt, ha árbevételük eléri a 100 millió forintot.

„az adott ügyfélre szabott, egyedi finanszírozási konstrukciókat tudunk felkínálni”

Takáts Zsolt

2

Az agrárhitelezési politikának melyek a főbb jellemzői?

Az agrárszektor finanszírozása több évtizedes múltra tekint vissza bankunknál. Teljes vertikumban gondolkodunk, az együttműködési rendszer, az értéklánc valamennyi elemét – a mezőgazdasági és feldolgozó tevékenységet, az inputszállítókat és a kereskedelmet – egyaránt figyelembe vesszük a hitelezési megoldások kialakításánál. Az állattenyésztési, növénytermesztési, élelmiszeripari, kereskedelmi ágazat szereplőinek hasonlóképp rendelkezésére állunk. Nincs jó vagy rossz ágazat, elsősorban a konkrét partnereket nézzük. A bank az agrárium teljes körű kiszolgálása mellett kötelezte el magát. Így az alapvető agrárfinanszírozási banki termékek (például támogatás előfinanszírozási, export- és terményhitelek, beruházási és forgóeszköz kölcsönök stb.) mellett elérhetők nálunk a különféle támogatott hitelek is.

Az agrárvállalkozások finanszírozását milyen banki megoldásokkal segítik?

A mezőgazdaság és az élelmiszeripar különféle területeinek (például a növénytermesztésnek vagy az állattenyésztésnek, azon belül az egyes növényféléknek, gyümölcsfajtáknak, állatfajtáknak, vagy a cukor- és húsiparnak stb.) eltérőek a finanszírozási sajátosságai. Más-más a termelési ciklus hossza és a gazdálkodási folyamat finanszírozási szükséglete. Ezért a tevékenységek specialitásaira tekintettel széles banki termékkálát kínálunk a gazdálkodók, vállalkozások részére: így a termelők, terménykereskedők és -feldolgozók részére készletfinanszírozási; a mezőgazdasági szezonálitáshoz igazodó strukturált forgóeszköz hitelezési; támogatás előfinanszírozási; vagy a feldolgozott termékek exportját és exportőrök beszállítóinak hitelezését szolgáló megoldásokat.

Már említette, hogy „személyre-szabott”, de dikált ügyfélreferensekkel dolgoznak. Mekkora szerepet tulajdonítanak a közvetlen ügyfélkapcsolat-tartásnak?

A bank a közvetlen ügyfélkapcsolatnak kiemelt jelentőséget tulajdonít. Természetesen a különféle pénzügyi és gazdálkodási mutatóknak is alapvető szerepe van a hitelezhetőség megítélésében, de sokszor ugyanilyen fontosságú, hogy pontos információink legyenek a finanszírozott partnerek motivációjáról, a vállalati gazdálkodás „finomszövetéről”. A nagyvállalkozásokkal a bank központi szervezeti egysége, a nagyobb vállalatokkal a regionális igazgatóságok, a legkisebb cégekkel pedig a fiókok tartanak közvetlen kapcsolatot. A bank számára a hitelezési piacon versenylőnyt jelent, hogy erre támaszkodva az adott ügyfélre (köztük természetesen az agrárvállalkozásokra) szabott, egyedi finanszírozási konstrukciókat tudunk felkínálni. Azt nézzük, hogy valamely vállalkozás egészében megvan-e a szakértelem és azok az eszközök, amelyek szükségesek elképzelésük megvalósításához, hogy megállják a helyüket

a piaci versenyben, képesek-e a felvett hiteleket biztonságosan visszafizetni. Természetesen fontosak a felkínált fedezetek, de az alap, amelyre a partnerséget építeni lehet, az végül is maga cég, a kiegyensúlyozott működés és tervezés, illetve az ezeket alátámasztó pénzügyi beszámolók és üzleti tervek.

Fedezeti oldalról mi a szerepe az intézményi kezességnek? Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalása komoly segítséget jelent számunkra. Például az előbb említett közvetlen ügyfélkapcsolati megítélés alapján kiértékelte, a vállalati gazdálkodást tekintve ígéretes, de szigorúan véve nem hitelképes (rendszerint fedezetihiányos) vállalkozások banki finanszírozásának lehetővé tételével. Így a kezességvállalás a banki üzleti lehetőségek kihasználásához is hozzájárul. A kisebb összegű hitelek esetében a gyors elbírálású alapítványi portfólió kezességet vesszük igénybe. A nagyobb összegű hitelek esetében pedig egyedi kezességi termékekre támaszkodunk. A bank és az alapítvány megállapodása alapján közös termékeket is fejlesztettünk. Így például alapítványi kezesség kapcsolódik a terményfinanszírozási hitelkonstrukciókhoz, illetve a Vidékfejlesztési Program keretében, vagy azon kívül megvalósuló mezőgazdasági és élelmiszeripari beruházások és az azokhoz kapcsolódó forgóeszköz-szükséglet hitelezéséhez.

Hogyan alakulhat a következő években a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

Összességében is jelentős hitelpiaci élénkülésre számíthatunk. De rövid- és középtávon a KKV-k fejlesztési és forgóeszköz hiteligényének növekedése várhatóan erősebb lesz, mint a vállalati átlag. Az exporttöbblet mellett egyre inkább a fogyasztás és a beruházások bővülésére alapozó gazdasági növekedés, az uniós források elköltése hajtják előre ezt a folyamatot. A Vidékfejlesztési Program által támogatott mezőgazdasági fejlesztések, de az önerőből megvalósuló agrár, illetve az élelmiszeripari beruházási projektek is többlet finanszírozási igényt támasztanak. Komoly lehetőséget látunk a növekvő hitelkereslet kiszolgálásában. A teljes képhez az is hozzátartozik, hogy a pályázati dömpingben szűk keresztmetszetet jelenthet a már most is feszes kapacitásokkal működő építőipari kivitelezés. Célszerű, ha a fejlesztő vállalkozás jóval a megvalósítási időszak befejezési határideje előtt tájékozódik a kivitelezési lehetőségekről és ezzel egyidejűleg érdemes felépítenie a megfelelő finanszírozási hátterét is. Másfelől, a mostani helyzetben, amikor különösen kedvezőek a finanszírozási feltételek, a vállalkozásoknak érdemes arra is gondolniuk, hogy ezek a kivételes lehetőségek (alacsony kamatok, forrásbőség) nem örökérvényűek. Most kell okosan kihasználni azokat, és megalapozni a gazdálkodás hosszabb távú versenyképességét.

Vízkészlet-gazdálkodás – járulékfizetési mentesség segíti a gazdálkodókat

A kormány a gazdálkodók támogatása, illetve a hatékony vízgazdálkodás megalapozása céljából 2018-tól megnövelte a vízkészletjárulék fizetési mentesség határait.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény most hatályossá vált 2017. évi módosítása szerint ugyanis a vízhasználónak nem kell járulékot fizetnie az öntözési célú vízhasználat esetén vízjogi engedélyenként évi 400 ezer köbméteres, vagy az öntözött terület egy hektárjára vetítve évi 4000 köbméteres határig.

A halgazdálkodási és rizstermelési célú vízhasználat esetében vízjogi engedélyenként a felszínalatti vízhasználat évi 400 ezer köbméterig járulégmentes.

A felszíni vizet használók hektáronként évi 25 ezer köbméter vizet használhatnak fel járulékfizetés nélkül.

Kedvező változások az AVHGA kezességi üzletszabályzatában

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) 2018. január 1-jétől több ponton is módosította üzletszabályzatát. A korábbi, előzetes ügyfélminősítéshez kötött díjkezdmény szabály helyébe most egy szélesebb körben és hosszabb időszakra alkalmazható *díjfizetési szabály* lépett. Eszerint az agrárkörbe tartozó – az elsődleges mezőgazdasági, élelmiszeripari és egyéb agrobiznisz célú – ügyletek esetén, legalább hároméves beruházási hitel igénybe vételekor az AVHGA automatikusan elengedi az első két számlázási időszakra eső kezességi díjat. A díj elengedése a kezesség első két számlázási időszakához (a kezesség induló tört évéhez és az azt követő teljes naptári évhez) kapcsolódik, ha az érintett vállalkozás támogatási kerete, illetve a projekt támogatás intenzitási korlátja lehetővé teszi azt. Így egy vállalkozás akár 24 hónapot megközelítő díjmentes kezességhez juthat. A harmadik számlázási időszaktól kezdődően a kezességvállalási kérelem benyújtásának időpontjában hatályos hirdetemény szerinti díjkulcsok alkalmazásával történik a kezességi díj felszámítása.

Kedvezményes hitel a vihartól szenvedett termelőknek

A 2017 második félévében jégkárt vagy vihartól szenvedett – a 77/2015. (XII. 1.) FM rendelet 5. számú mellékletében szereplő – településeken tevékenykedő mezőgazdasági vállalkozások, termelői szerveződések is jogosultak a 66/2017. (XII.22.) FM rendelet alapján az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámla hitelhez, az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 és az MFB TÉSZ Forgóeszköz Hitelprogram 2020 keretében megkötött hitelszerződésekhez kapcsolódó különféle támogatásokra. A támogatás mértéke az ültetvény-minősítésű vagy fóliás termesztéssel érintett területek esetében, minden megkezdett hektár után számított legfeljebb egymillió forint összegű hitelhez kapcsolódva 100 százalékos mértékű kamat- és kezességi díjtámogatás. Továbbá a hitel megkötésével, fenntartásával kapcsolatban felmerülő költségek fedezésére is teljes mértékű támogatás jár. A szóban forgó támogatások a 2017. december 23. és 2018. május 31. között megkötött vagy hatályba lépett hitelszerződésekhez kapcsolódva igényelhetők, és csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősülnek. Egyúttal 2018. május 31-ig meghosszabbításra került a 2017. év első félévében tavaszi fagykárt és jégkárt szenvedett mezőgazdasági vállalkozások, termelői szerveződések által igénybe vehető, 100 százalékos kamat-, kezességi díj és költségtámogatásban részesülő forgóeszköz hitelek szerződés-kötési, illetve hatályba lépési határideje.

A fenti kedvezmény nem vehető igénybe az alapítványi kezességével biztosított hitel kiváltása esetén. Az AVHGA a vállalkozásokat ez évtől a korábbi öt kategóriával szemben hét *adósminősítési osztályba* sorolja. Egyúttal az üzletszabályzat könnyítéseket vezetett be a fedezeti elvárásokat illetően. Az állami viszontgaranciával biztosított ügyletek szokásos *fedezeti mértékétől* el lehet térni. Az I-III. osztályú adósok esetében a fedezeti követelmény a hitelösszegtől függetlenül akár nulla százalék is lehet az alapítványi Cenzúra Bizottság döntésétől függően. A IV-VI. osztályú adósok esetében pedig a hitelösszegtől függetlenül a Cenzúra Bizottság akár 20 százalékos mértékig is mérsékelheti a fedezeti elvárást. További kedvező változás történt a kisösszegű díjszámlákat érintően. Korábban az alapítvány minden ügylet esetében *minimum* 3000 forintos *kezességi* díjat számított fel. Az év elejétől a piaci kezességek esetében 1000 forintra mérséklődött ez a minimum díj, a kedvezményes kezességek esetén pedig elengedésre kerül, amennyiben a kalkulált összeg nem éri el az 1000 forintot.

Zöldség, gyümölcs – szárítva, aszalva

Az élelmiszertartósítás egyik ősi módszere a szárítás és az aszalás. Egykoron a nap energiáját használták erre, ma már ipari módszerekkel vállalkozások készítik a különféle zöldség szárítmányokat, gyümölcs aszalványokat. Termékeik szinte kizárólag a fejlett, elsősorban Nyugat-Európai országok fogyasztóihoz kerülnek, nálunk még nincs kultusza az ilyen, vegyszermentes tartósítással készült élelmiszereknek. Csályospáloson működik a D-Paprika Kft. családi vállalkozás, amely jelentős szereplője ennek a piacnak. A Kft. közel 30 éve alakult, alapítója és azóta is ügyvezetője Keresszegi Attila. A vállalkozásban társa már 17 éve a fia, s hamarosan erősítésként bekapcsolódik a lánya és a veje is.

Keresszegi Attila életútja az élelmiszer-gyártáshoz, azon belül is az élelmiszer tartósításhoz kötődik. Neve, tevékenysége közismert a hazai szakemberek között, de ismertséggel és jó kapcsolatokkal rendelkezik a külföldi felhasználók körében is. Nem volt könnyű sorsa, sokszor meg kellett küzdenie vállalkozása pusztá életben tartásáért is.

Jelenlegi cége történetét Keresszegi Attila a következőkben ismertette

- A vállalkozásunk tevékenysége paradicsomszárítással kezdődött, még 1988 őszén. Ritkaság volt ez akkortájt, mert az a paradicsom, amit mi ismertünk, jellemzően lédús volt, nekünk viszont magsegeny, húsosabb olasz fajtákra volt szükségünk. Természetesen exportra termeltünk, mert Magyarországon a szárított paradicsomnak nem volt piaca. Hozzáteszem: igazában ma sincs. Mivel a tevékenységünk exportorientált volt, egy fővárosi exportőr céggel, valamint az alapanyag egy részét termelő szakszövetkezettel alapítottunk közös vállalkozást. Elméletileg ez egy jól működő szervezet lehetett volna, hiszen tevékenysége az alapanyag termelésétől a készáru értékesítéséig átfogta a vertikumot. A rendszerváltást követően megrendült a szakszövetkezet helyzete és néhány év múlva a résztulajdonos fővárosi exportcég csődbe ment. Úgy nézett ki, hogy ez a csőd bennünket is magával ránt. Nem volt más megoldás, ezért kockázatos utat választottunk. Az adósság egy részét átvállalva, az APEH tartozás fejében vásároltam ki a felszámolótól a csályospálosi telephelyet és a szárító üzemét.

Ez azt jelentette, hogy a családi vállalkozásunk 35 millió forint adóssággal rendelkezett, hiányzott a pénz az üzemeltetéshez, viszont megmaradtak a régi kapcsolataink mind az alapanyag termelésben, mind az értékesítésben. Bennük bíztam. Úgy tudtunk elindulni, hogy az egyik exportőr cég elvállalta a majdan gyártandó összes áru értékesítését. Mindenkit ismertem az országban, aki szárítással, aszalással foglalkozott, 55 cég és 70 szárítógép működött akkor Nyíregyházától Zalaegerszegig. Megkerestem mindenkit azzal, hogy ahol lehetséges, bér munkát vállalok. Kaptam bér munkát, de megkerestem azokat a termelőket is, akiknek sok feldolgozni való zöldségük, gyümölcsük volt. Egyik napról a másikra eltűntek, de ki tudtuk fizetni a dolgozókat. Ez volt a legfontosabb. Többször „álltunk a szőnyeg szélén” az adóhivatalnál, de mindig kaptunk egy kis türelmi időt. Nagy segítség volt, hogy a Fókusz Takarékszövetkezet mellettünk állt. Abban az időben, mint bank, még kicsi volt, ötmillió forint forgóeszköz hitelt tudtak adni. Szinte együtt növekedtünk, erősödöttünk a takarékszövetkezettel. Összehasonlításképpen: most százmillió forint a hitelezett forgótőkénk. A takarékszövetkezet döntéshozói ismertek minket a kezdetektől, tudták, hogy megbízható gazdasági társaság vagyunk, bíztak bennünk. A nehéz helyzetben döntő jelentősége volt annak, hogy készfizető kezességével a hitel mögé állt az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.

Kitartó, apró munkával sikerült piacot teremteni a cégnek. Így beszélt erről az ügyvezető.

- Külföldi vevőink közül azok, akik tartani akarták velünk a kapcsolatot, az anyagcég csődje után közvetlenül kerestek bennünket. Én is megkerestem a korábbról ismert régi vevőinket, holland, belga, német, osztrák angol, francia cégeket, felvettem velük a kapcsolatot, jeleztem, hogy megvagyunk, igaz más néven, más konstrukcióban, de működünk, és továbbra is pontosan, ugyanolyan minőségben szállítunk. Néhány cég elpártolt, de a többség megmaradt mellettünk. Jelentősebb változást az hozott, amikor a magyar exportőr vállalatok vezetői, szakemberei közül egyre

többen kezdtek saját céget alapítani, és rajtuk keresztül könnyebben juthattunk a külföldi piacokra. Ma is jó néhány olyan exportőrrel vagyunk kapcsolatban, akik végig kitartottak mellettünk. Mindennek az lett az eredménye, hogy egyrészt a hazai termésű zöldséget, gyümölcsöt szárítjuk, aszaljuk, és részben saját jogon, részben hazai kereskedőkön keresztül külföldre szállítjuk. Másrésztől jelentős mennyiségű bér munkát is végzünk külföldi és hazai partnerek részére, elsősorban alma, cékla és fűszerpaprika esetében. Úgy látom, hogy az élelmiszeriparban és a hozzá kapcsolódó kereskedelemben legfontosabb a személyes kapcsolat, hiszen az élelmiszer bizalmi termék. Jártunk kiállításokra, részt vettünk a kölni ANUGA kiállításon, elmentünk Nürnbergbe a bio élelmiszer vásárra, ott voltunk a SIAL-on Párizsban, sőt a New York-i élelmiszer kiállításon is bemutatkoztunk, de azt tapasztaljuk, hogy ezeken a rendezvényeken nem sikerült lényegesen bővíteni a piacot, mindig a korábbi kapcsolataink, illetve az általuk hozott új partnerek révén tudtunk fejlődni.

Milyen termékeket gyártanak most? - kérdeztük Keresszegi Attilától.

- Nálunk a zöldségek közül a legnagyobb mennyiséget a cukkini szárítvány teszi ki. A cukkinit a környék gazdálkodói termelik, köztük a mi dolgozóink is, hiszen az itteni gyenge minőségű földjeinken is megterem, másrészt a szabdalt, kis területű gazdaságok alkalmasak a kézi munkára. A saláta méretű cukkinit, karikákba szeletelve szárítjuk, amelyeket majd a felhasználók rehidratálják, vagyis visszanedvesítik, s a német, francia szállodák, éttermek zöldségsalátáinak egyik legfontosabb összetevője lesz, de a zacskós leves készítményekben is megjelenik karikaként, vagy darabos összetevőként. A nagyobb méretű cukkinit kockázva szárítjuk, vagy porítjuk. A gyümölcs szezon a meggyel kezdődik, kimagozzuk a meggyet, s utána aszaljuk, ez évente 30 tonna magozott aszalt meggyet jelent. A vállalkozás 70 embert alkalmaz három műszakban, miközben egyre kevesebb a munkaerő. Úgy látom, hogy a munkaerőhiány mindinkább akut problémává kezd válni, és behatárolja a növekedést. Közben jönnek a nyári gyümölcsök. Kisebb tételt tesz ki a barack, a körte, a szilva, a szőlő, amiket elsősorban a pálinkafőzők vásárolnak.

A fejlesztésről, a növekedés lehetőségéről a következőket mondta az ügyvezető.

- A kezdeti nehézségek után megkezdte a vállalkozás folyamatos fejlesztését. Öt lépcsőben került erre

sor, igyekeztünk kihasználni a pályázatok adta lehetőségeket. Jelentős beruházás volt a kötelezően előírt szennyvíz tisztító megépítése, amelynek eredményeként a termények mosásakor keletkező szennyvizet biológiailag tisztítjuk és egy kéthektáros energiafűz telepre vezetjük. Ha nem lett volna támogatás ez bizony maga százmillió forintos bekerülési költségével igen csak megterhelte volna a vállalkozást. Ezt követően bővítettük és korszerűsítettük a gyártósarnokunkat, modern eszközöket vásároltunk, új szárítógépet építettünk, amellyel a kapacitásunk több mint a duplájára nőtt. Van új hűtőházunk a friss áru tárolására, raktárakat építettünk, hiszen mi a szezonban legyártjuk az árut, viszont a vevő csak akkor viszi el, amikor szüksége van rá, tehát komoly raktározási, tárolási helyet kellett teremteni. Folyamatosan fejlesztjük a technikai, technológiai elemeket, amelyekhez a pályázati önerőt jórészt a takarékszövetkezet hitele biztosítja. A korszerűsítésnek, a növekedésnek van egy ránk jellemző, speciális pénzügyi vetülete is. A vállalkozás a szezonban vásárolja fel a termést, s két héten belül fizet. Bár a partnerekkel éves szerződést kötünk, a vásárló partnereink - mint már említettem -, akkor viszik el az árut, amikor felhasználják, tehát jöllehet május-júniusban kifizetjük a termelőket, a készáru árát viszont, mondjuk, a következő év februárjában, vagy márciusában kapjuk meg. Ezt csak jelentős forgótőkével lehet áthidalni.

A termelés növekedésével nő a forgóhitel igényünk is. Mint korábban, a mostani időszakban is komoly segítség a Fókusz Takarékszövetkezet hitelnyújtása és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége. Elmondhatjuk, hogy ma már a takarékszövetkezet egyik legnagyobb partnere vagyunk. Együtt növekszünk, együtt fejlődünk.

„A nehéz helyzetben döntő jelentősége volt annak, hogy készfizető kezességével a hitel mögé állt az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány.”
Keresszegi Attila

6

Az agrártámogatások kifizetése

A Magyar Államkincstár a 2017. évben mintegy 150 jogcím alapján több mint 193 ezer gazdálkodó részére összesen közel 550 milliárd forint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatást fizetett ki.

A közvetlen támogatások körében területalapú támogatást 145 ezer gazdálkodó kapott, összesen 159 milliárd forintértékben. A környezetvédelmi és a fenntartható gazdálkodást segítő gyakorlatok betartásáért járó, úgynevezett zöldítési támogatásban pedig 144 ezer termelő részesült, kb. 125 milliárd forint került a számlájukra. A fiatal gazda jogcímen mintegy 5 milliárd forintot utaltak át 13 ezer érintettnek. A termeléshez kötött támogatások közül a legnagyobb összeget a tejhasznú tehén támogatás címén fizette ki a kincstár, 3400 gazdálkodó 15 milliárd forintot kapott. A szőlő- és szőlőtermesztés támogatás 13 ezer ügyfélnek járt, közel 4 milliárd forint értékben. A kisgazdaságok egyszerűsített támogatása révén 40 ezer termelő 4,3 milliárd forinthez jutott hozzá.

A kincstár a 2020-ig szóló Vidékfejlesztési Program (VP) keretében is számos támogatási konstrukcióban folyósított támogatást. Például az agrár-környezetgazdálkodási jogcímen 12 ezer érintettnek majd 45 milliárd forintot fizettek ki. Az ökológiai gazdálkodást segítő támogatások keretében összesen közel 8 milliárd forint jutott el a termelőkhez. A VP-ből fedezett biztosítási díj-támogatás címén pedig 11 ezer gazdálkodó jutott hozzá mintegy 4 milliárd forinthez.

A támogatások kifizetése 2018 elején is folytatódik. A tervek szerint a kincstár több közvetlen támogatás részfolyósítását kezdi el. Ilyen a legnagyobb pénzügyi jelentőséggel bíró egységes területalapú támogatás, illetve a zöldítési támogatás. Emellett számos termeléshez kötött támogatás részki fizetése is esedékessé válik.

Egységes kérelem benyújtás

Az Európai Bizottság jóváhagyásával a 2018. február 15. és 2018. március 31. közötti időszakban sor kerülhet az egységes kérelem benyújtási felület rendkívüli megnyitására. Így több mint 600 gazdálkodó számára lesz lehetőség arra, hogy már elvesztettnek látszó támogatáshoz jusson hozzá. Olyan gazdálkodókról van szó, akik a 2017. évi egységes kérelem beadása alapján ugyan rendelkeznek támogatói okirattal, de valamilyen apró hiba következtében mégsem tudták benyújtani kifizetési kérelmüket. A mostani intézkedés révén az érintettek összesen akár 2,5 milliárd forint támogatáshoz is hozzáférhetnek, mégpedig, a tejágazat szerkezetátalakítását, az agrár-környezetgazdálkodást, az ökológiai gazdálkodást, valamint a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzését szolgáló pályázati felhívások keretösszegének terhére.

Vidékfejlesztési Program – kamarai közbeszerzési tájékoztató

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) tájékoztató kiadványt állított össze a Vidékfejlesztési Programban támogatást nyert gazdálkodók részére, a pályázati projektjük megvalósításához kapcsolódó esetleges közbeszerzési kötelezettségekről. A tájékoztató nem kívánja helyettesíteni a közbeszerzési jogszabályok ismeretét, de a VP sajátosságait szem előtt tartva, segítséget kíván nyújtani a vonatkozó szabályrendszer értelmezéséhez: például a főbb fogalmak, a gyakorlatban jellemző felmerülő jogalkalmazási kérdések és válaszok bemutatásával. Az útmutató kifejezetten a támogatott szervezetek nézőpontjából közelíti meg a közbeszerzés problematikáját. A kamara honlapjáról (www.nak.hu) letölthető kiadvány szakmai ellenőrzését az EMVA támogatások Irányító Hatósága, illetve a Közbeszerzési Hatóság is elvégezte.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalékpontig
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

7

A Vidékfejlesztési Program két új pályázata

Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása

Magyarországon a mezőgazdasági termelők és az élelmiszer feldolgozók jelentős része elavult épületekben, korszerűtlen technológiával és magas termelési költségekkel kénytelen dolgozni. A pályázati felhívás alapvető célja a gazdaságok és feldolgozó üzemek versenyképességének javítása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. A felhívás lehetőséget teremt a kertészeti termesztésre, az állattartásra, továbbá az élelmiszer-feldolgozásra és a borászati termékek előállítására szolgáló épületek, építmények korszerűsítésére. A pályázat a termelők és feldolgozók olyan beruházásait segíti, amelyek gazdaságosabb energiafelhasználást tesznek lehetővé. Így épületenergetikai, épületgépészeti, az energiaellátást érintő korszerűsítésekre, felújításokra, a megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazására lehet támogatást elnyerni.

Főbb támogatható tevékenységek:

- meglévő fóliaházak, növényházak, hűtőházak utólagos külső hőszigetelése, külső nyílászáró-cseréje, korszerűsítése, fűtési, hűtési és használati meleg víz rendszereinek modernizálása, világítási rendszereinek átalakítása, megújuló energiaforrásait biztosító technológiák telepítése;
- állattartó gazdaságok épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátási korszerűsítése, felújítása, a megújuló energia hasznosítását biztosító technológiák alkalmazása;
- élelmiszeripari és borászati feldolgozáshoz kapcsolódó energiahatékonyság javító projektek megvalósítása, megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg az első két (kertészeti és állattartó) fejlesztési terület ese-

tében 30, a harmadik (élelmiszeripari és borászati) fejlesztési terület esetében pedig 5 milliárd forint. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 500 millió forint, kollektív projekt esetén maximum 1 milliárd forint lehet. A támogatás maximális mértéke a közép-magyarországi régióban alapesetben az összes elszámolható költség 40, a többi régióban pedig az 50 százaléka. A támogatási kérelmek benyújtására 2018. február 19. napjától van lehetőség. A pályázatok elbírálásának első szakaszhatára: 2018. március 19.

Borszőlőültetvény telepítés támogatása

Az Európai Unió 2016. január 1-jén új szőlőtelepítés engedélyezési szabályozást vezetett be, amely korlátozott mértékben lehetővé teszi a tagállamok számára a termelési potenciál növekedését. Ennek megfelelően minden tagország jogosult teljes szőlőterületének egy százaléka mértékig új telepítési engedélyt kiadni. Magyarország esetében ez évente mintegy 650 hektár új borszőlőültetvény létesítését teszi lehetővé. A pályázati kiírás kizárólag a borvidékbe sorolt településen megvalósuló fejlesztésekhez nyújt támogatást. Támogatható tevékenység: új borszőlőültetvény telepítése, amely magában foglalja az ültetvény művelésmódjának megfelelő támszisztem kialakítását is. A legkisebb támogatható ültetvény méretnek el kell érnie a negyed hektárt. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 4 milliárd forint. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege egyéni projekt esetén maximum 75, kollektív projekt esetén legfeljebb 150 millió forint lehet. A támogatás maximális mértéke a közép-magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban pedig az 50 százaléka. A kollektív projektek, illetve a fiatal mezőgazdasági termelők 10-10 százalékpontos többszörös támogatáshoz juthatnak hozzá. A kérelmek benyújtására 2018. február 15. napjától van lehetőség. A pályázatok elbírálásának első szakaszhatára: 2018. március 16.

Nyertes vidékfejlesztési pályázatok – mezőgazdasági terménytárolók fejlesztése

A magyar mezőgazdaság versenyképességének, jövedelmezőségének javításához jelentősen hozzájárul a megtermelt szántóföldi termények tárolási és szárítási kapacitásának bővítése, modernizálása és folyamatos fejlesztése. Ezt szem előtt tartva a Vidékfejlesztési Programban mintegy 20 milliárd forintos támogatási összegű pályázat került meghirdetésre a kisméretű terménytárolók, -szárítók és -tisztítók építésére, korszerűsítésére. A gazdálkodók egyéni projekt esetén maximum 100, kollektív projekt esetén pedig legfeljebb 300 millió forint vissza nem térítendő támogatást kap-

hatnak beruházásaik megvalósítására. A kiírás iránt jelentős érdeklődés mutatkozott, a pályázók a fenti keretet jóval meghaladó mértékű támogatásigényt nyújtottak be. Ezért az eredetileg erre a célra elkülönített finanszírozási keret megemelésére került. A konstrukció első pályázati körében több mint 800 fejlesztés részesült kedvező elbírálásban, mintegy 38 milliárd forint támogatás talált gazdára. A beérkezett kérelmek elbírálása, értékelése még nem fejeződött be teljes körűen, így a megítélt támogatás összege és a nyertes projektek száma tovább fog nőni az előttünk álló időszakban.

A vidékfejlesztési projektek megvalósítása

A gazdálkodók Vidékfejlesztési Program keretében támogatást elnyert beruházásainak eredményes megvalósítása érdekében, az EMVA Irányító Hatóság 2017 decemberében tájékoztatót jelentetett meg, amely a www.szechenyi2020.hu és a www.nak.hu oldalon mindenki számára elérhető. Az iránymutatásból kiderül, hogy a nyertes pályázók a fejlesztéseik során felmerülő kérdésekben hogyan járhatnak el a gyakorlatban. A tájékoztató tartalmazza többek között a mérföldkövek, a műszaki, illetve a projektartalom módosításának szabályait, a projektmegvalósításra, a létszámtartásra vonatkozó előírásokat. Emellett hasznos információk találhatóak benne a Vidékfejlesztési Program keretében támogatott projektek közbeszerzésére, támogatási előleg igénylésére vonatkozóan, valamint a kötelezettségátadás folyamatára és az örökléssel kapcsolatos gyakorlati kérdésekre is.

A tájékoztató arra is kitér, hogy a pályázati kérelem benyújtásához képest megváltozhattak (megemelkedhettek) a beruházás egyes tevékenységeire, építésre, valamint gép, eszköz, berendezés beszerzésre vonatkozó elszámolható költségek. Így a projekt egészét tekintve új (magasabb) elszámolható összköltség kerülhet megállapításra, a korábban jóváhagyott támogatási összeg változatlanul hagyása mellett. Ezáltal a projekt támogatási intenzitása alacsonyabb lehet, s így a kedvezményezett gazdálkodó jogosulttá válhat további állami támogatás tartalmú pénzügyi termék felhasználására, amely segít a beruházás megvalósítását. Ilyen pénzügyi termék az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kedvezményes díjú kezességvállalás, amely a beruházások megvalósításának és fenntartásának bármely szakaszában igénye vett hitelhez kapcsolódhat.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)
Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor